

Stroje pro setí a sázení

Stroje pro setí a sázení

Způsoby setí:

1. **Setí na široko** je výhodné, protože jsou semena rozptýlena po celé ploše. Pro tento způsob setí však nejsou vhodné secí stroje a proto se na široko seje jen výjimečně. Po rozptýlení se osivo zavláčí. Na široko se seje hlavně jetel a vojtěška.

2. **Setí řádkové** se podle pravidelnosti rozmístění semen v řádku dělí na:

- a) normální
- b) přesné

3. **Křížové setí** vzniká při vzájemně kolmých jízdách secího stroje. Částečně se tím řeší rozptýlení semen, avšak pro požadavek dvojnásobného počtu jízd se nepoužívá.

4. **Čtvercově hnízdové setí** se tvoří tak, že se klade několik semen do hnízd, jejichž vzdálenost je stejná v obou navzájem kolmých směrech.

Vlastnosti osiva

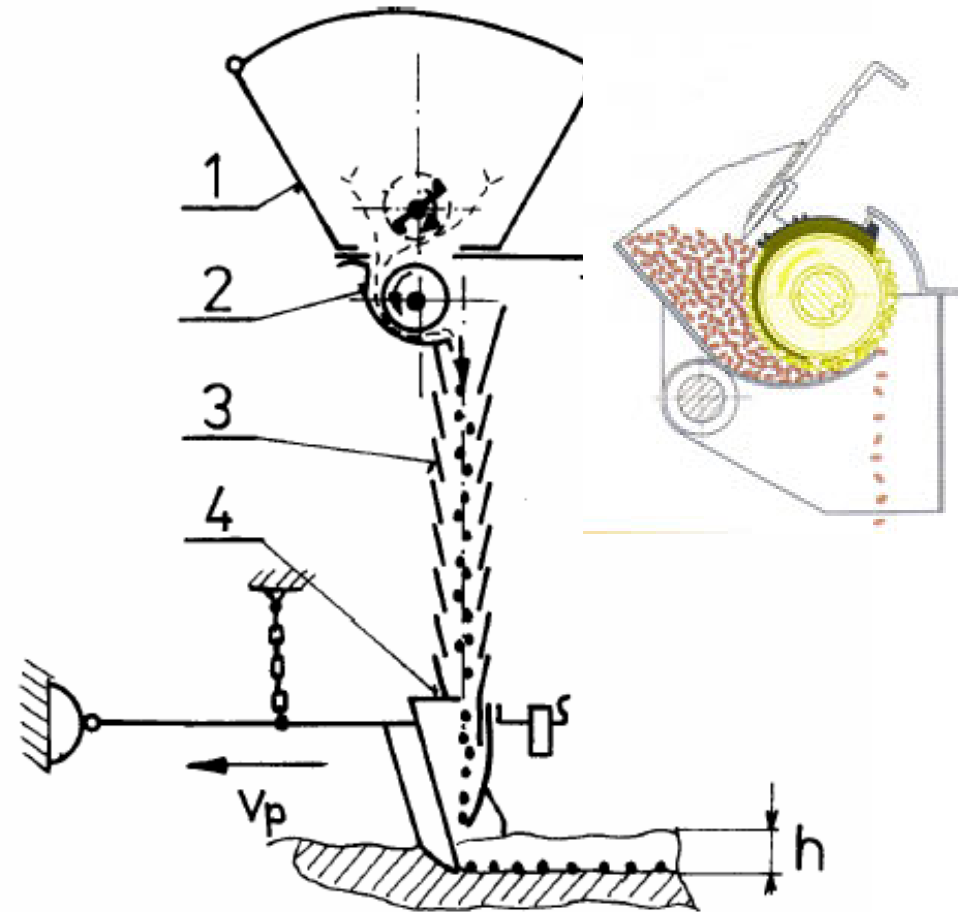
1. **Velikost semen** často určuje použití příslušného výsevního mechanismu. Výsevní mechanismy lépe pracují, pokud je velikost všech semen přibližně stejná.
2. **Tvar semen** je dán vzájemným poměrem délky, šířky a tloušťky semen. Dobře se vysévají semena kulatá, naopak obtížně semena trávy, která bývají velmi dlouhá, případně ochmýřená.
3. **Hmotnost semen** se udává buď jako tzv. absolutní hmotnost vzorku 1000 zrn (15 - 50 g u obilovin), nebo jako objemová hmotnost (400 - 800 kg . m⁻³ u obilovin).
4. **Sypkost semen** je dána sypným úhlem, který je u obilovin 32 - 40°.

Konstrukce secího stroje

- 1) zásobník osiva
- 2) výsevní mechanismus
- 3) semenovod
- 4) secí botka

h ... Hloubka setí

v_p .. Pojezdová rychlost

Zásobník osiva

1. průběžný ... přes celou šíři záběru

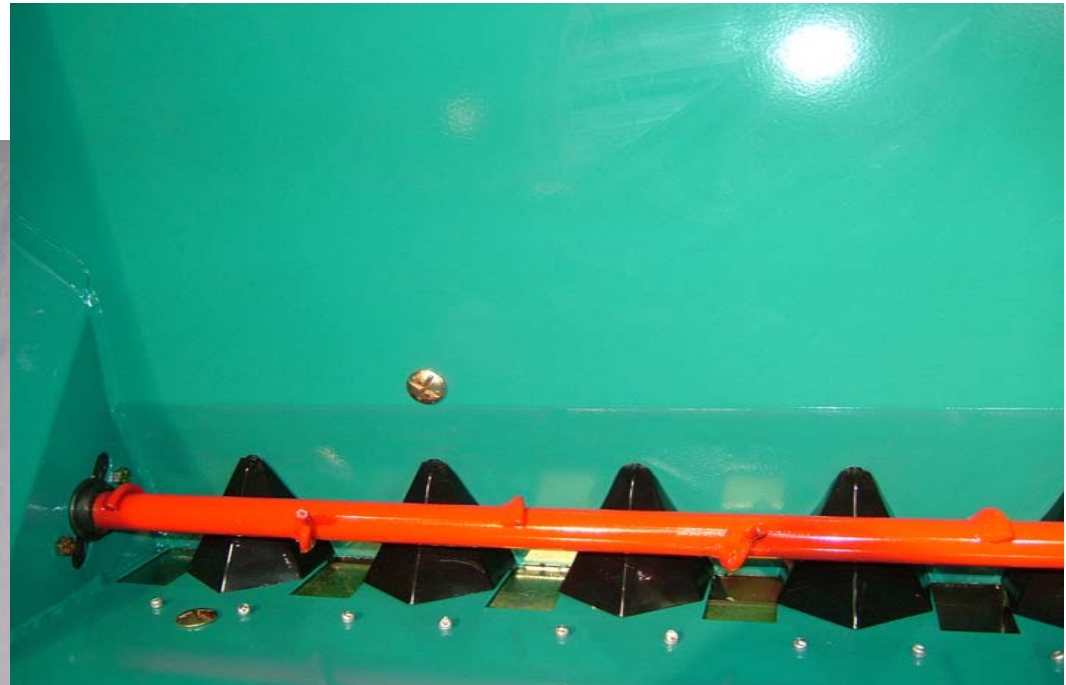
2. centrální ... pneumatická doprava osiva do secích botek

3. individuální ...stroje pro přesný výsev

Zásobník osiva - čechrač

V zásobníku osiva je **čechrač**, který zamezuje tvorbě klenby osiva v zásobníku (viz. sypný úhel) při vyprazdňování.

Semenovody

a) spirálové

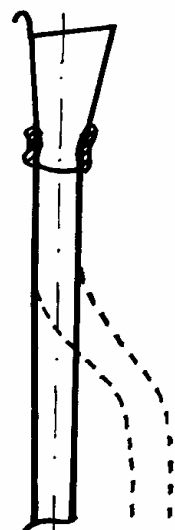
b) hadicové

c) nálevkové

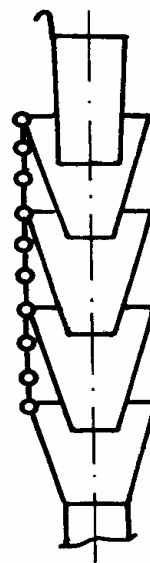
d) teleskopické

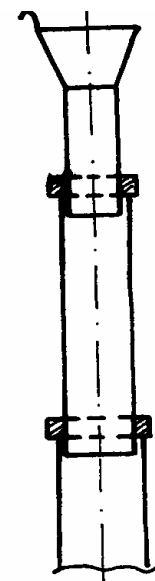
a)

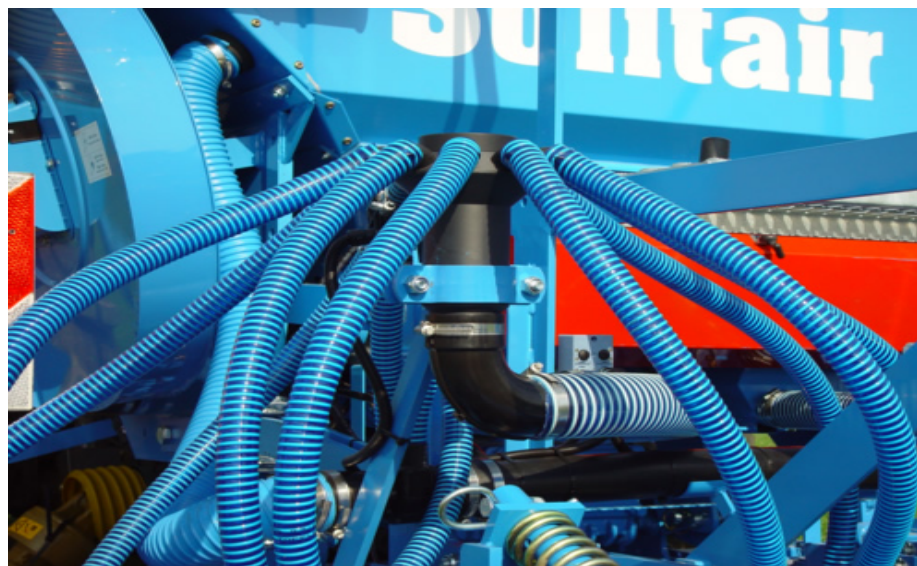
b)

c)

d)

Secí botky- pro řádkové NORMÁLNÍ setí

1. Radličkové

- A) s tupým úhlem náběhu - vyšší přitlačné síly (do země), pro utužení seťového lůžka

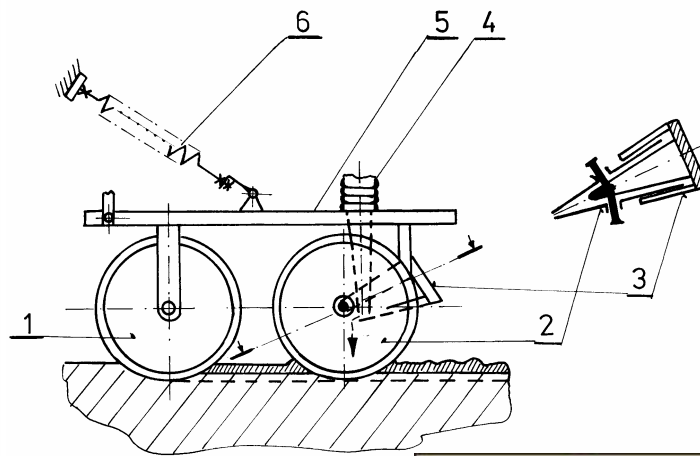
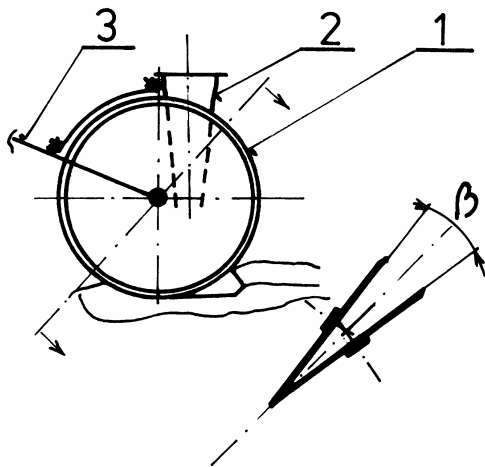
- B) s ostrým úhlem náběhu

Secí botky - pro řádkové NORMÁLNÍ setí

- 2. Kotoučové - jednokotoučové
- dvoukotoučové
- tříkotoučové

Výsevní mechanismy

Výsevní mechanismy

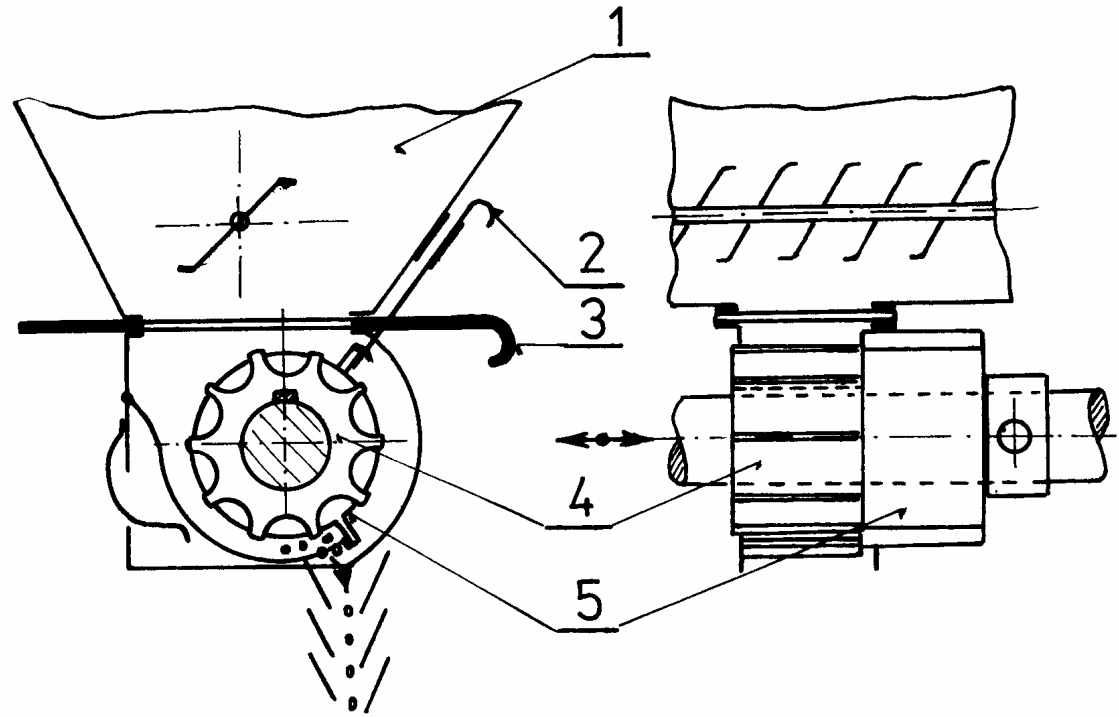
1. Individuální,
2. Centrální.

Individuální výsevní mechanismy:

1. *válečkové*
  - a) *s hladkými válečky,*
  - b) *s rýhovanými válečky,*
  - c) *s hrotovými válečky,*
2. lžičkové,
3. motýlkové.

Centrální výsevní mechanismy:

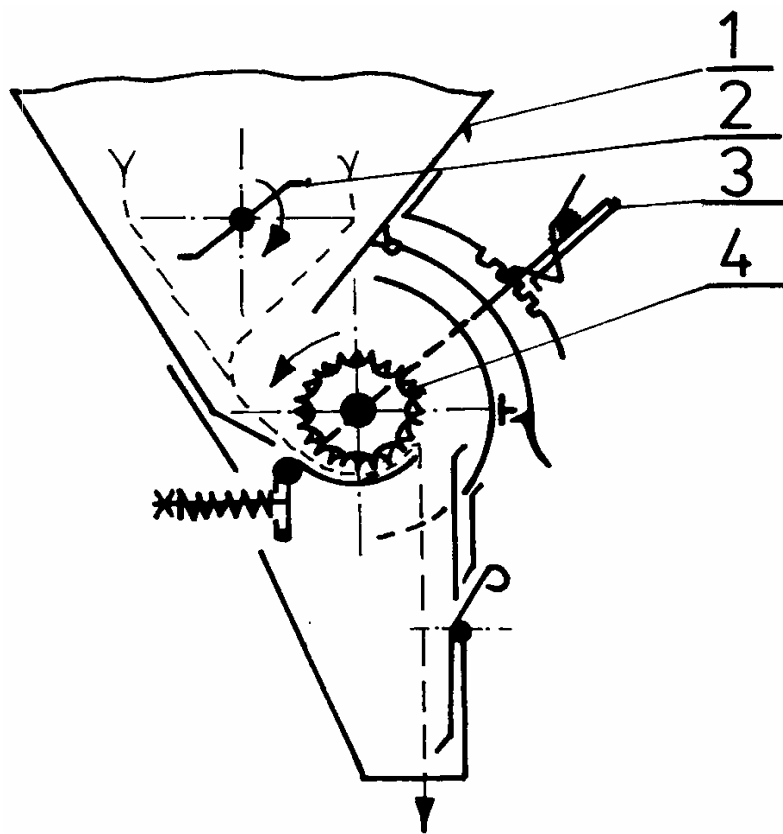
1. odstředivé,
2. pneumatický přetlakový systém s centrálním výsevním válečkem.

Válečkový výsevní mechanismus s rýhovanými válečky

1-zásobník, 2-šoupátko pro regulaci vrchního výsevu, 3-uzavírací šoupátko, 4-rýhovaný váleček, 5-hladký váleček

regulace výsevku - **Změna otáček válečku**
- **Změna aktivní délky válečku**

Válečkový výsevní mechanismus s hrotovými válečky

1-zásobník, 2-čechrač, 3-páka pro regulaci polohy dna, 4-hrotový váleček

regulace výsevku - Změna frekvence otáčení válečku
 - Výměna válečku

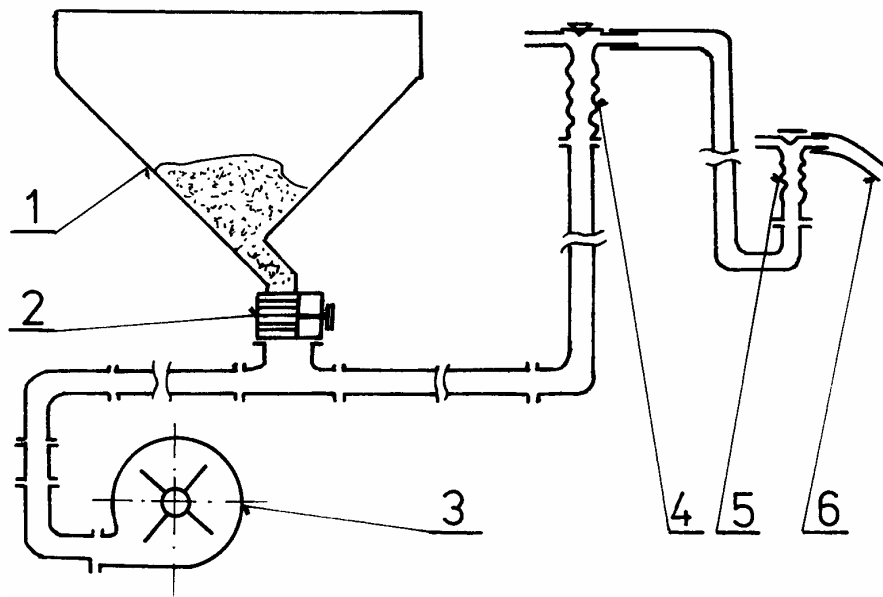

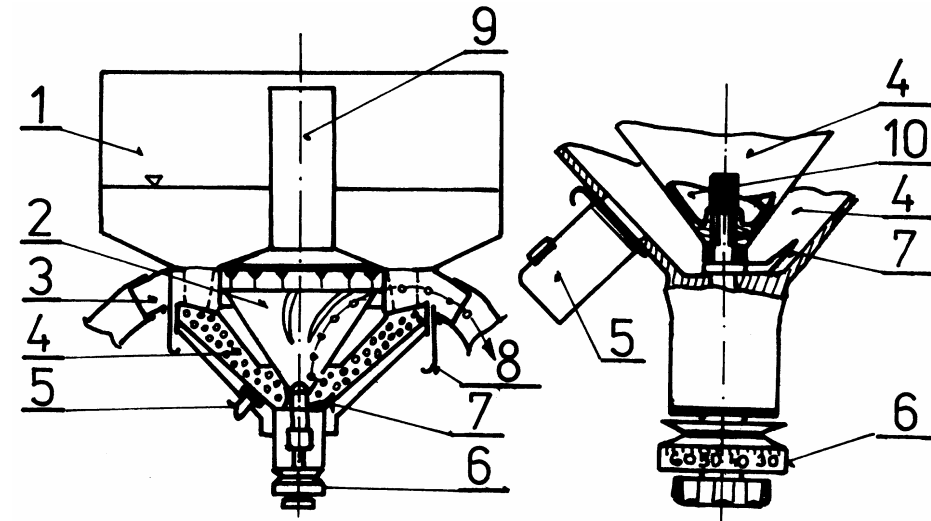

Centrální výsevní mechanismy

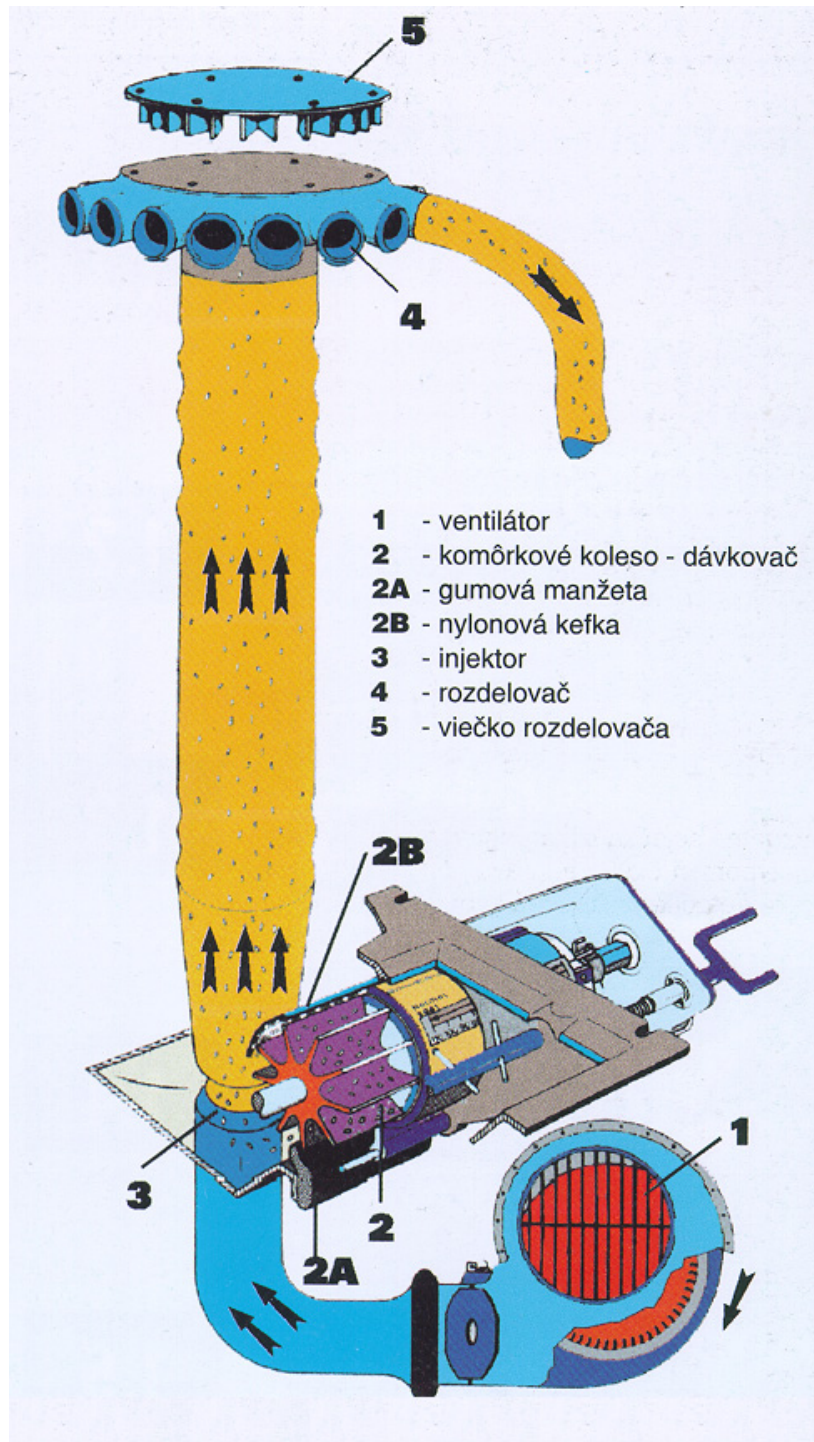
Pneumatický výsevní mechanismus přetlakový.

1-zásobník, 2-dávkovací mechanismus, 3-ventilátor, 4, 5-rozdělovače, 6-semenovod

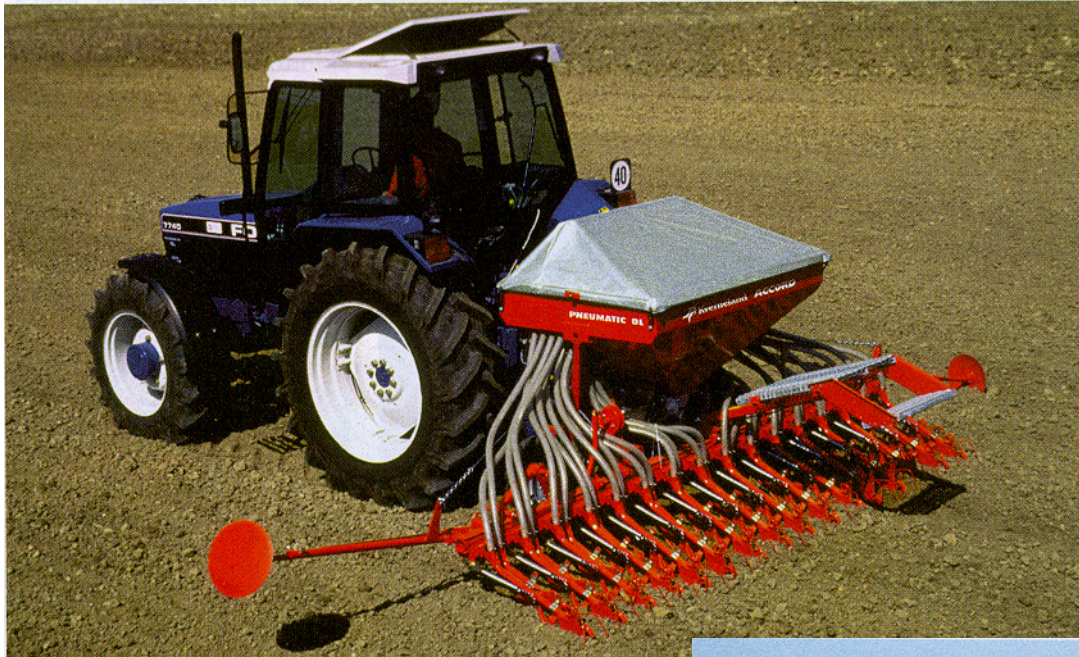
Odstředivý výsevní mechanismus

1-zásobník, 2-rotující kužel, 3-semenovody, 4-osivo, 5-otvor na vypouštění zbytku osiva, 6-regulační kolečko, 7-čechrač, 8-uzávěr semenovodu, 9-trubka, 10-lopátky

Centrální
 dávkování osiva u
 řádkového secího
 stroje s
 pneumatickým
 výsevním
 mechanismem

Kontrola měrného výsevku:

$$m_{\text{ha}} = \frac{10000 \cdot m_{\text{vz}}}{S}$$

$$S = (B + c) \cdot \pi \cdot D \cdot n \quad [\text{m}^2]$$

m_{ha} - výsev na 1 ha [$\text{kg} \cdot \text{ha}^{-1}$]

m_{vz} - hmotnost zachyceného vzorku [kg]

S - plocha osetá vzorkem [m^2]

B - vzdálenost krajních botek [m]

c - rozteč řádků [m]

D - průměr pojezdového kola [m]

n - počet otočení (asi 10)

Secí stroje pro přesný výsev

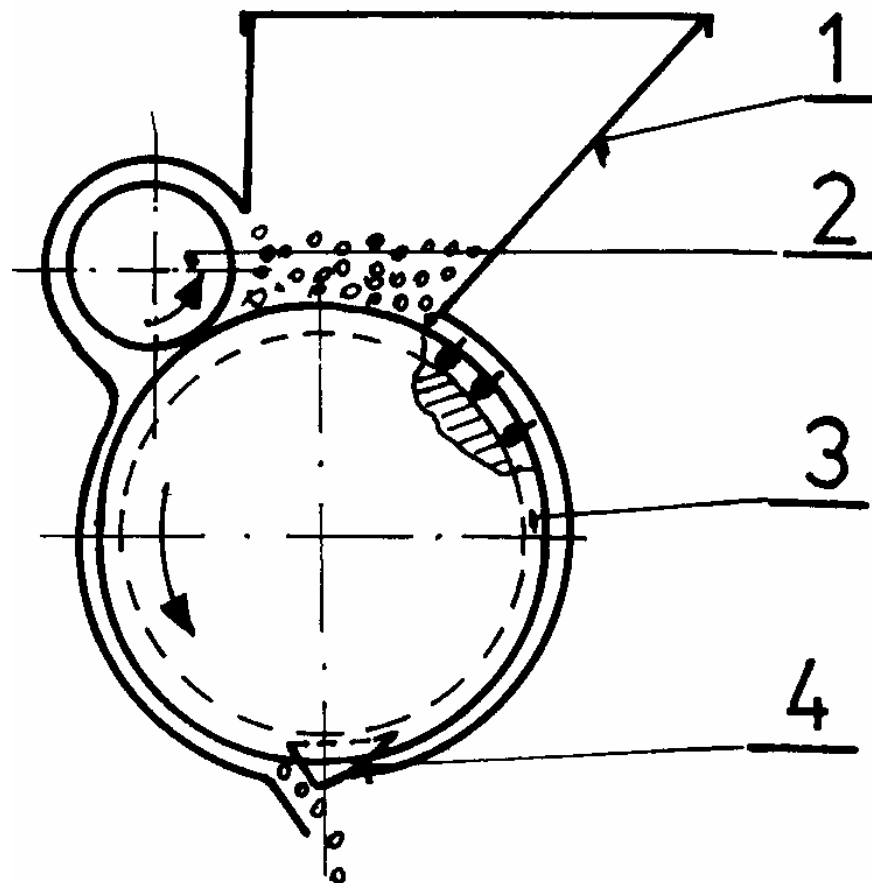
Používají se hlavně pro výsev řepy a kukuřice. Jsou řešeny jako samostatné secí jednotky připojené ke společnému rámu. Každá secí jednotka má vlastní zásobník, výsevní mechanismus a secí botku. Rozdělují se podle **druhu výsevního mechanismu**.

Výsevní mechanismy pro přesný výsev:

1. kotoučové s kotoučem:

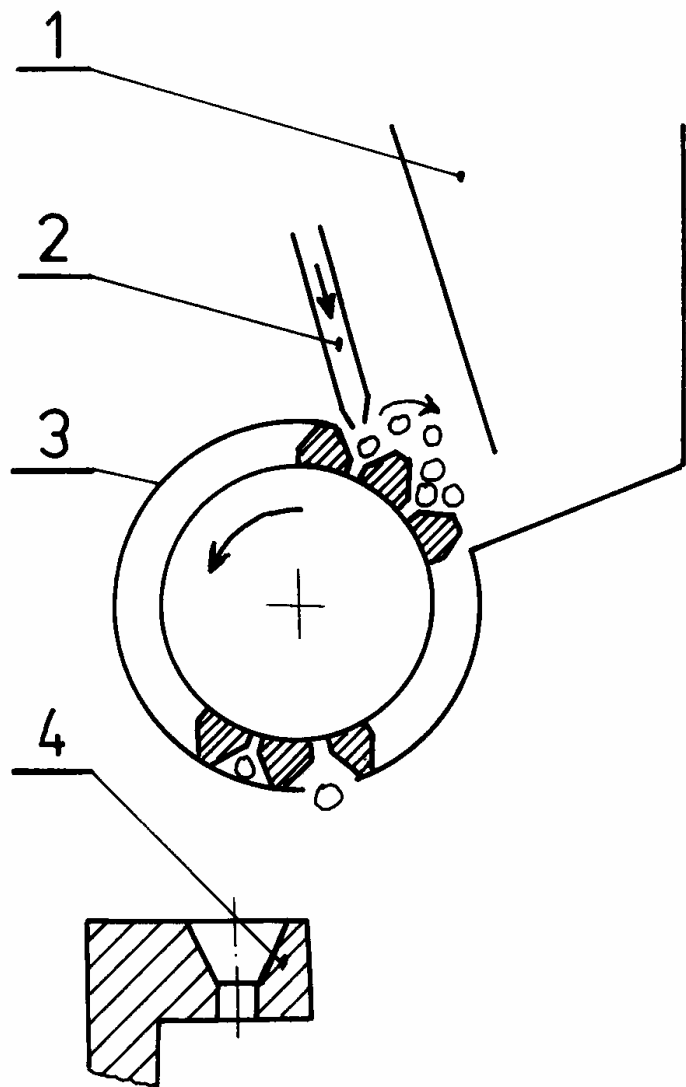
- a) svislým s náběrem přímým nebo děleným
- b) šikmým s náběrem přímým

- 2. pneumatické podtlakové
- 3. lžičkové
- 4. páskové

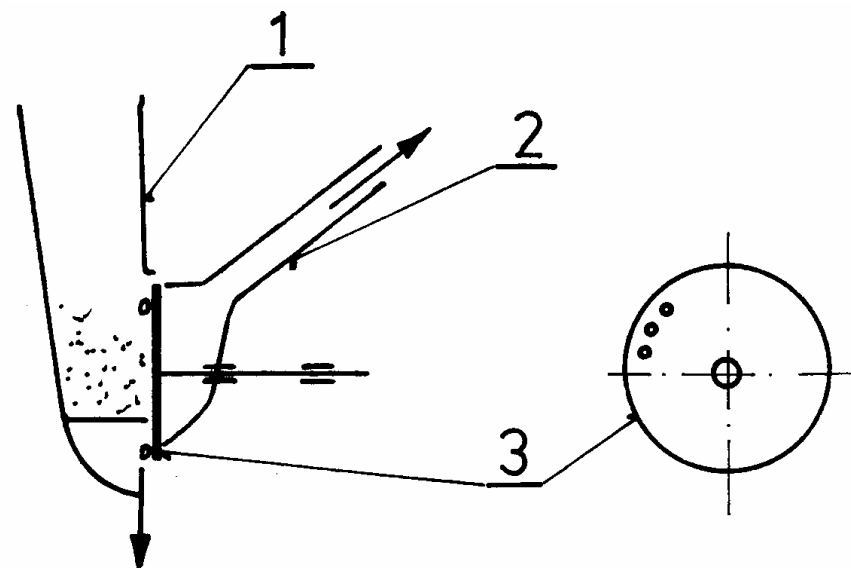
Kotoučový výsevní mechanismus se svislým kotoučem

1-zásobník, 2-stírací kotouček, 3-výsevní kotouč, 4-nožik

Kotoučový výsevní mechanismus se vzduchovou tryskou

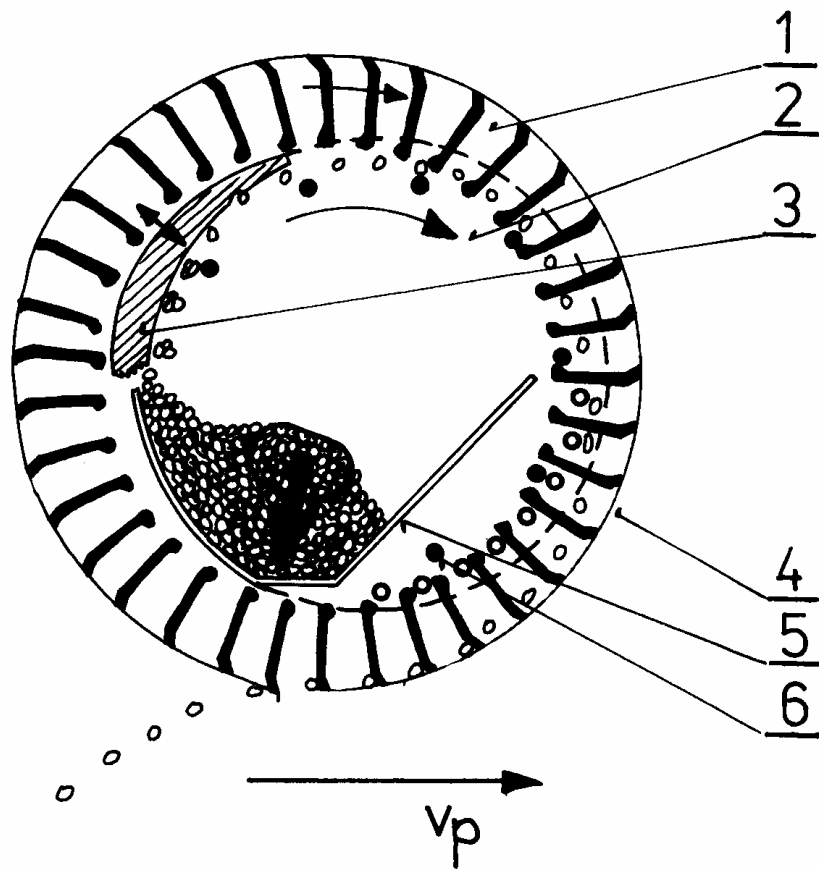
1-zásobník, 2-vzduchová tryska, 3-výsevní kotouč, 4-kuželovité otvory výsevního kotouče

Pneumatický podtlakový výsevní mechanismus.

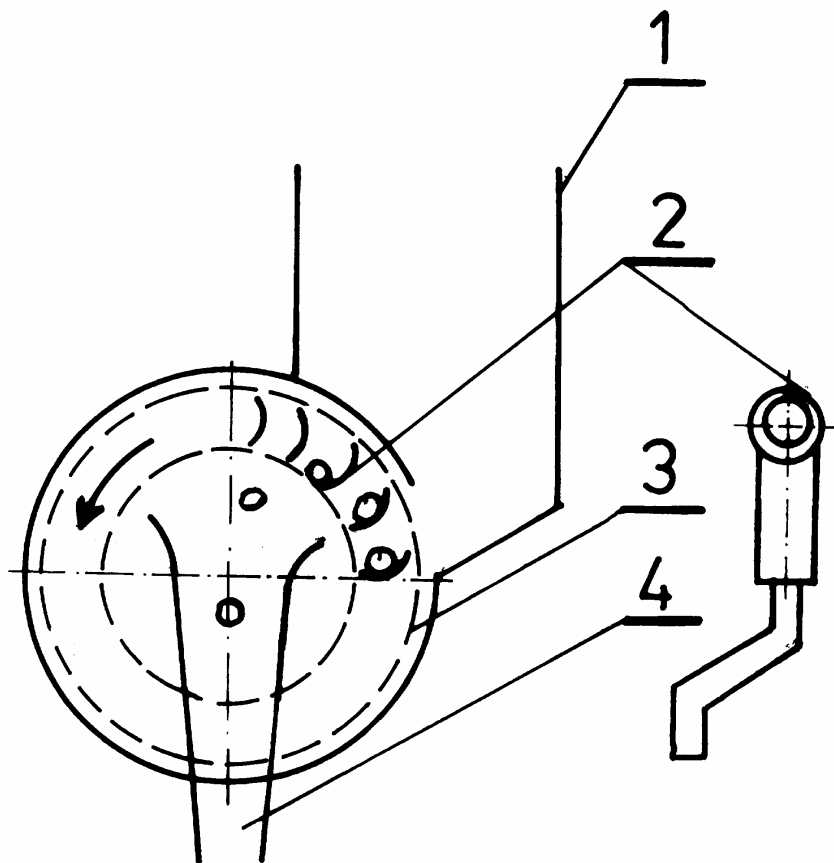
1-zásobník, 2-sací potrubí, 3-kotouček s otvory na obvodě

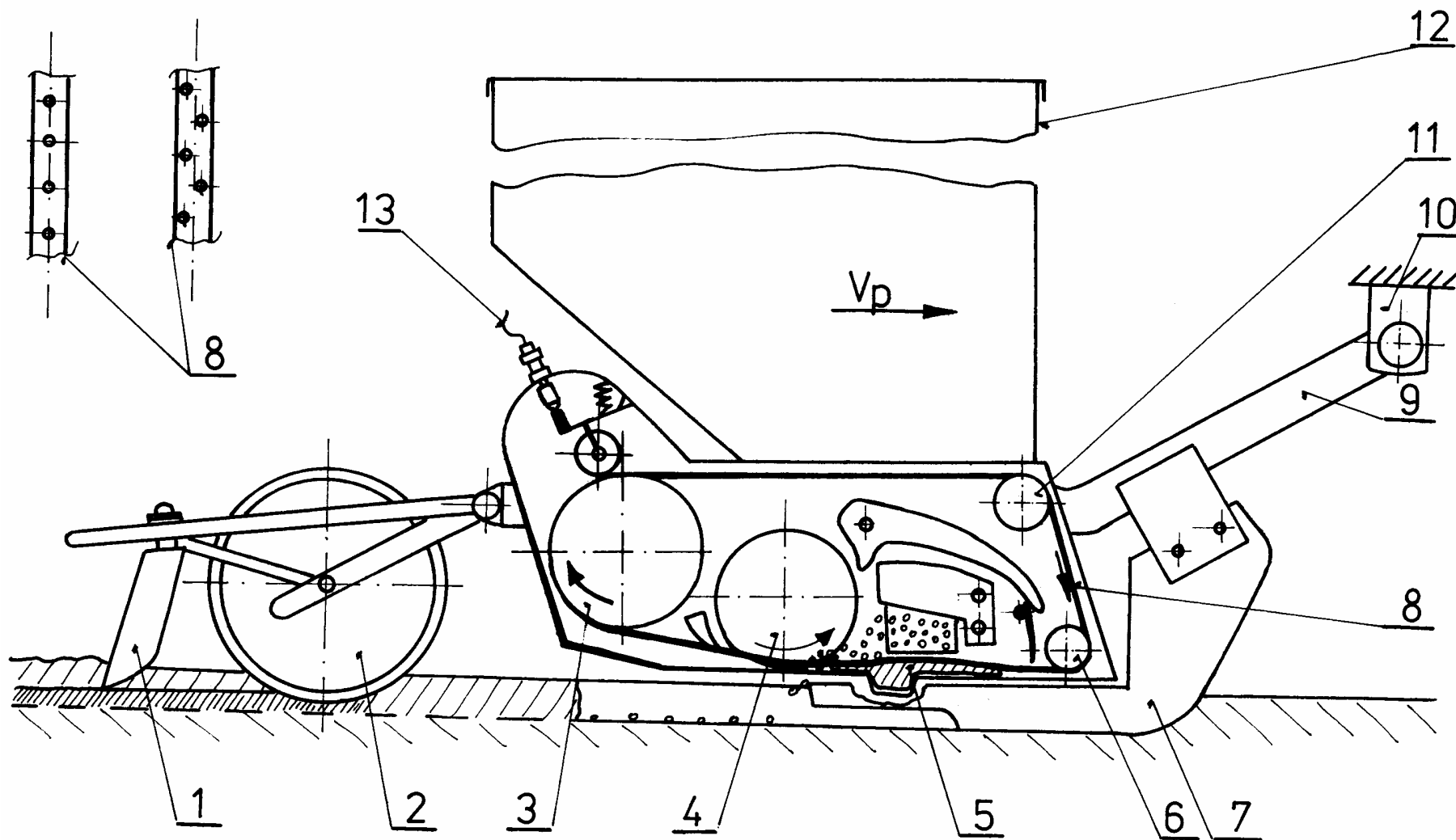
Výsevní mechanismus s ukládacím kotoučem

1-ukládací kotouč, 2-výsevní kotouč, 3-stěrka, 4-těleso, 5-dělicí deska, 6-unášec

Lžičkový výsevní mechanismus

1-zásobník, 2-lžička, 3-kotouč se lžičkami, 4-výpadní otvor

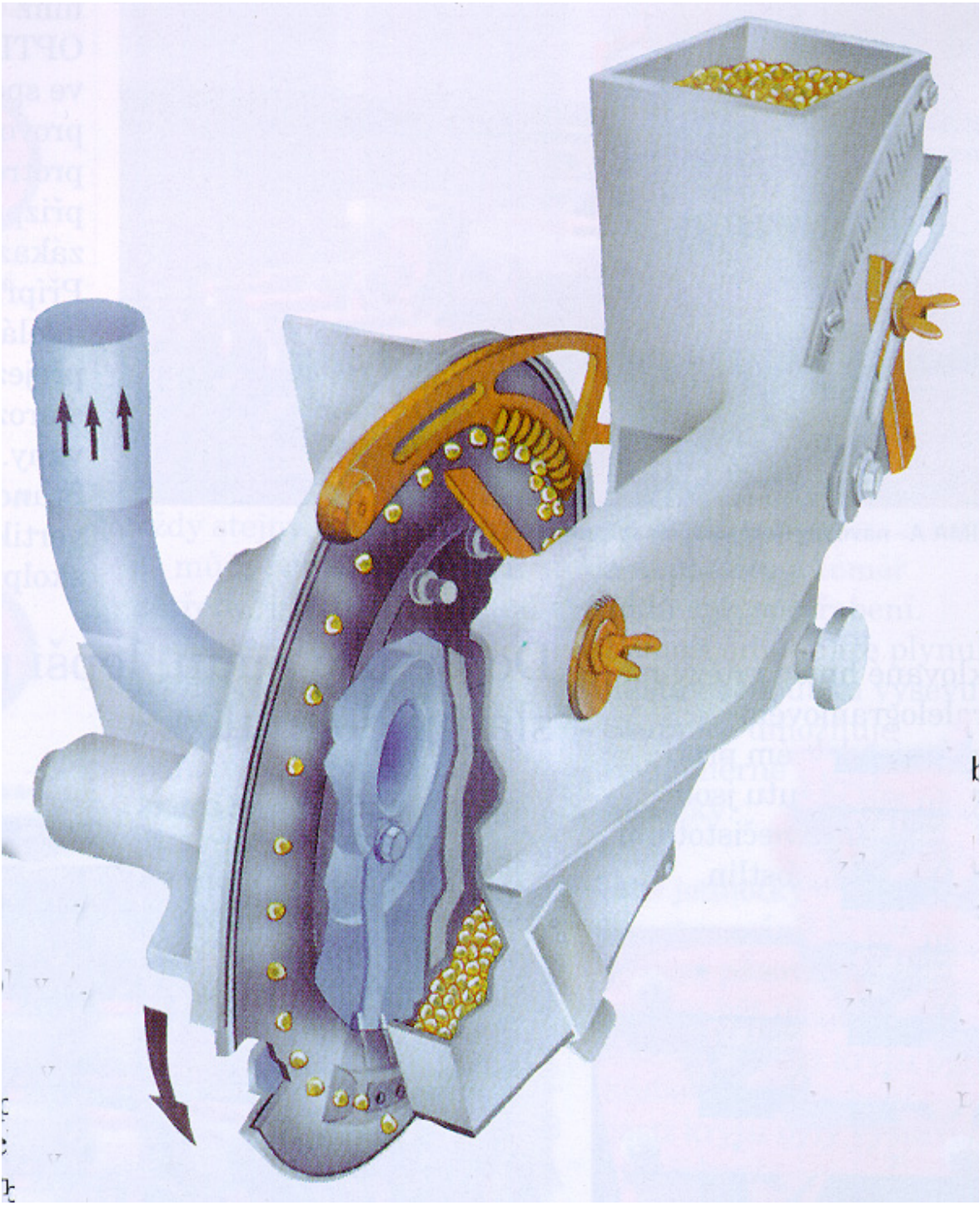
Výsevní jednotka s páskovým výsevním mechanismem.

1-zahrnovač, 2-zamačkávací kotouček, 3-hnací kotouček, 4-stírací kotouček, 5-podložka, 6-vodící kotouček, 7-secí botka, 8-výsevní pásek, 9-závěs, 10-rám stroje, 11-napínací kotouček, 12-zásobník, 13-čidlo signalizace pohybu pásu

Sázení brambor a zeleniny

Poloautomatické sazeče brambor a zeleniny

Poloautomatické sazeče brambor:

1. kotoučové s kotoučem:

- svislým
- vodorovným

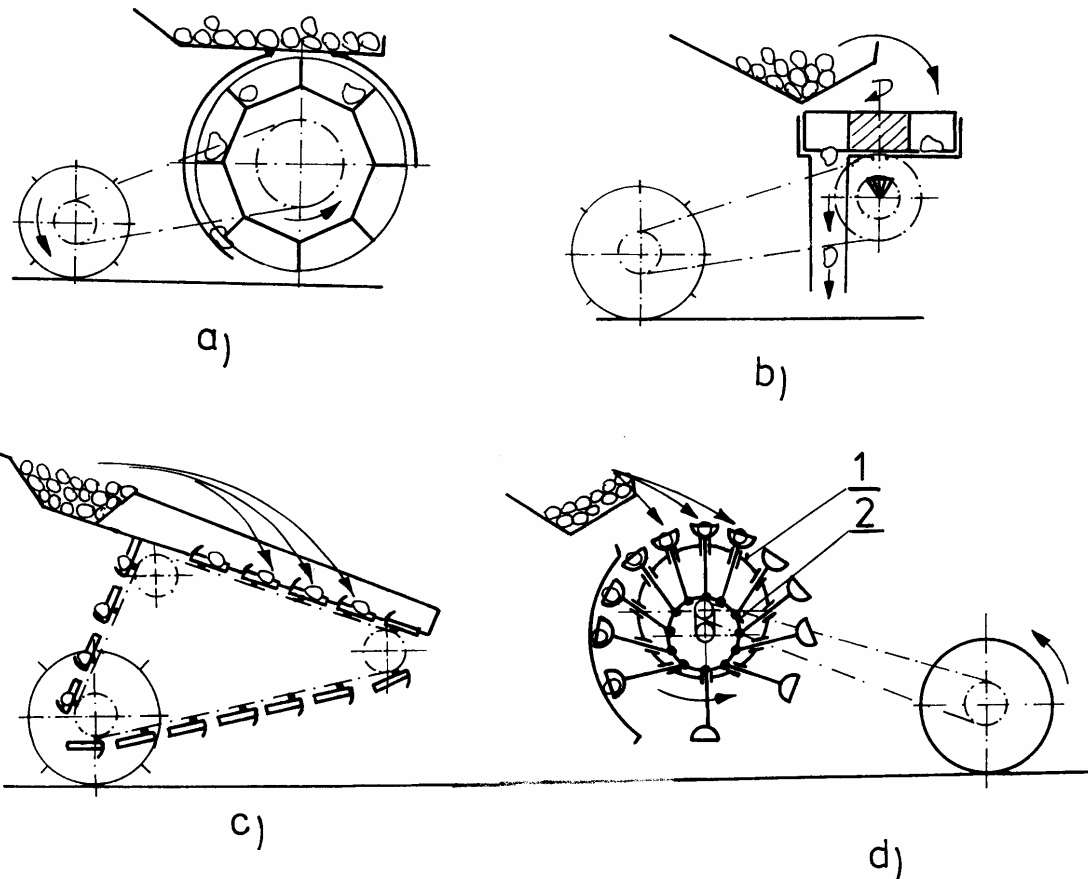
2. dopravníkové

Poloautomatické sazeče zeleniny:

1. kotoučové:

- s pružnými kotouči
- s tuhými kotouči a unášeci

2. dopravníkové

Sázecí mechanismy poloautomatických sazečů brambor

a-se svislým kotoučem, b-s vodorovným kotoučem, c-dopravníkový, d-výstředníkový, 1-unášec, 2-kotouč

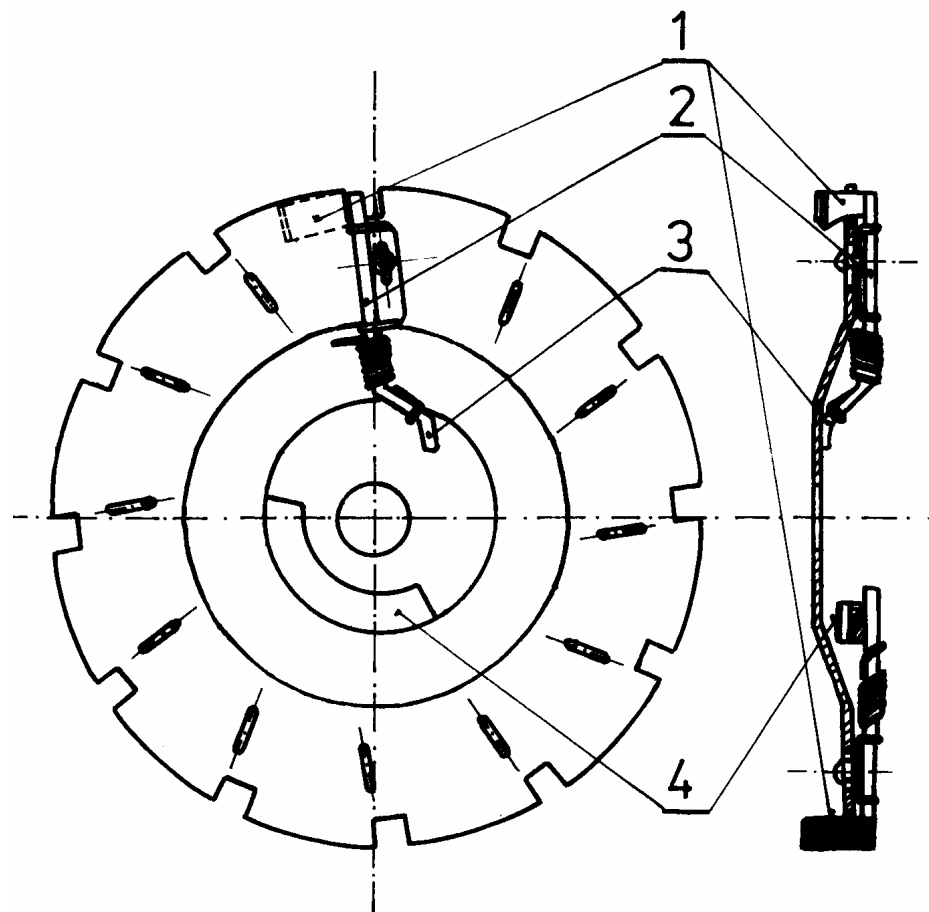
Automatické sazeče brambor

1. kotoučové

- a) s unášeči a hladkými kotouči
- b) s unášeči a kotouči s jamkami
- c) s unášeči a kotouči s otvory
- d) se lžičkami

2. dopravníkové

- a) svislé dopravníky s přímým náběrem
- b) svislé dopravníky s dvoufázovým náběrem
- c) vodorovné dopravníky
- pásové
- řemenové

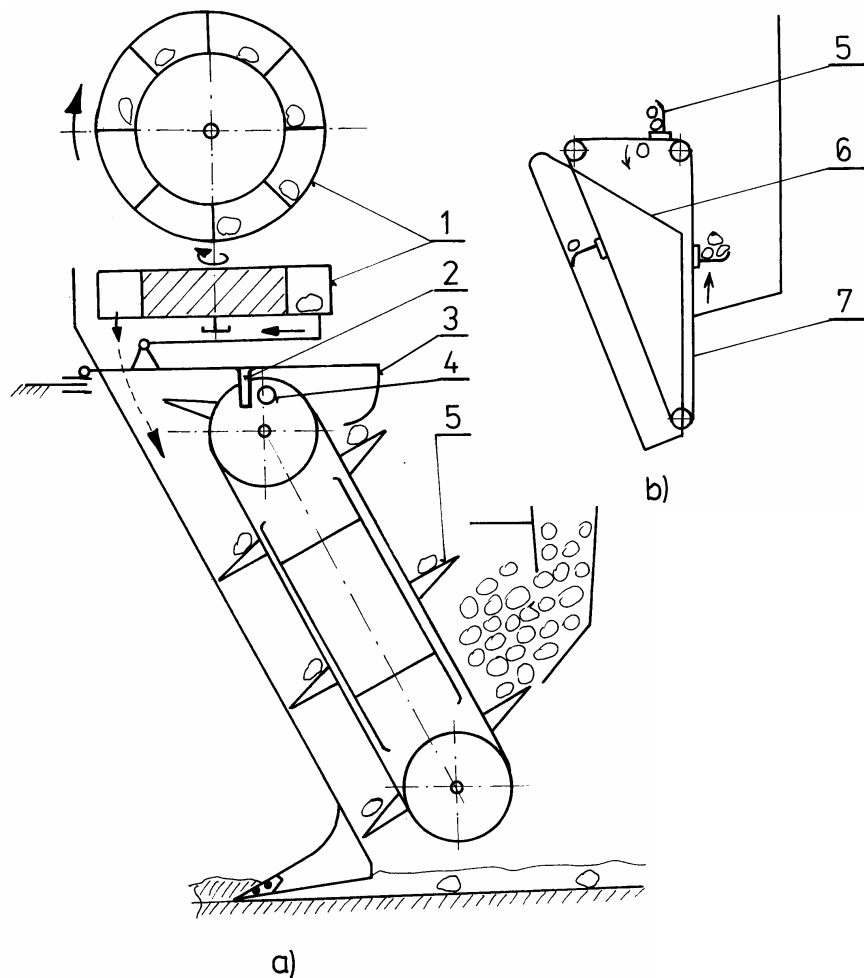
Kotoučový sázecí mechanismus s unášeči

1-unášeč, 2-hřídel unášeče, 3-klika unášeče, 4-vodící dráha

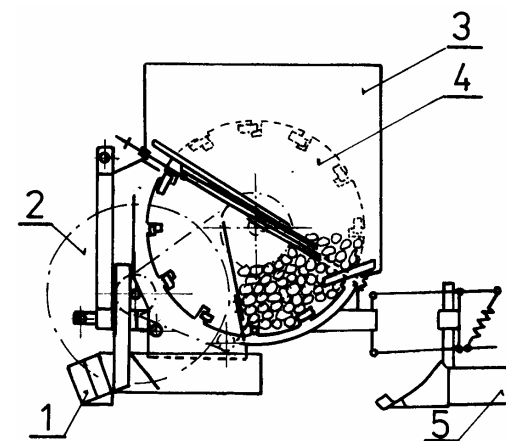

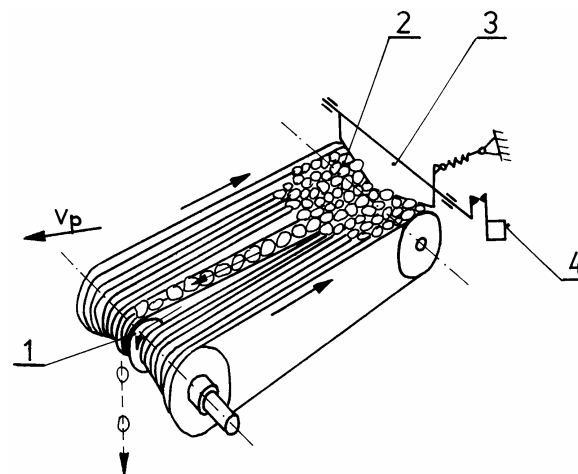
Sázecí mechanismy se svislými dopravníky.

a-s přímým náběrem, b-s dvoufázovým náběrem, 1-kotouč doplňovacího zařízení, 2-zarážka na táhle hmatače, 3-hmatač, 4-kotouč na vrchním hřídeli dopravníku, 5-lžičky, 6-skluz, 7-dopravník

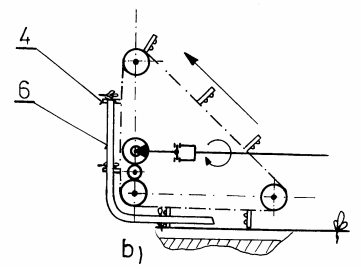
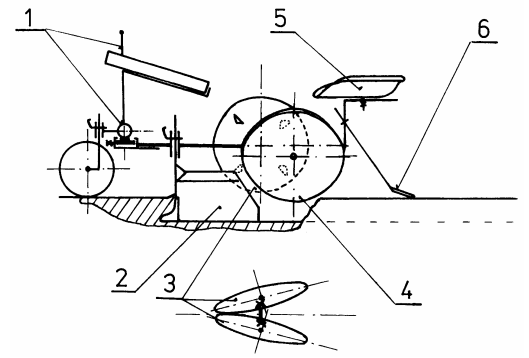
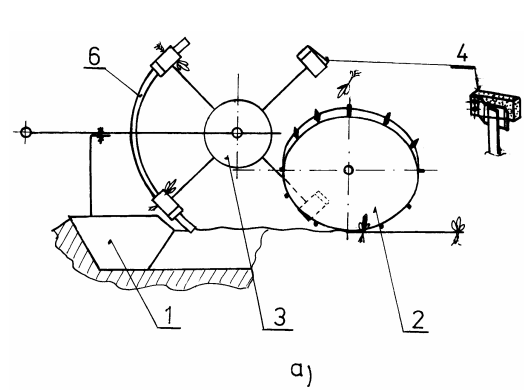
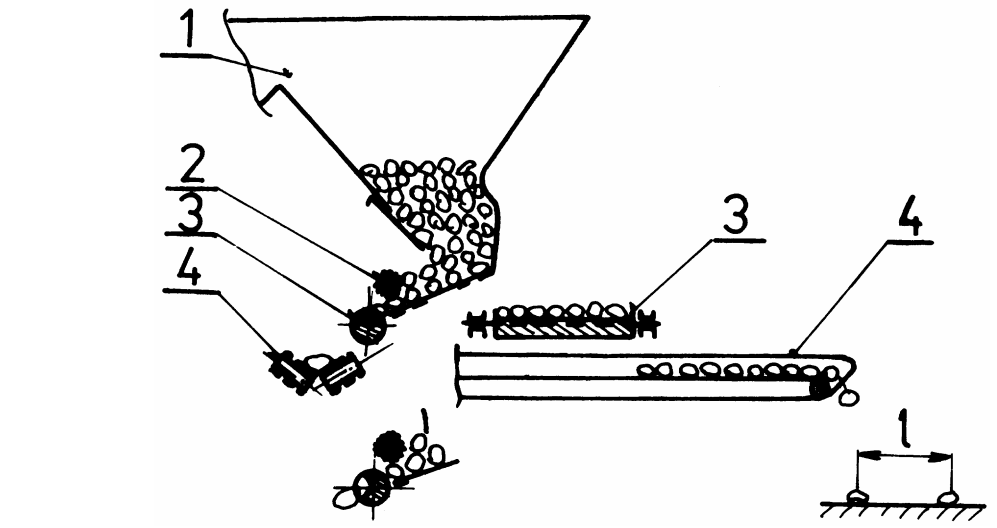
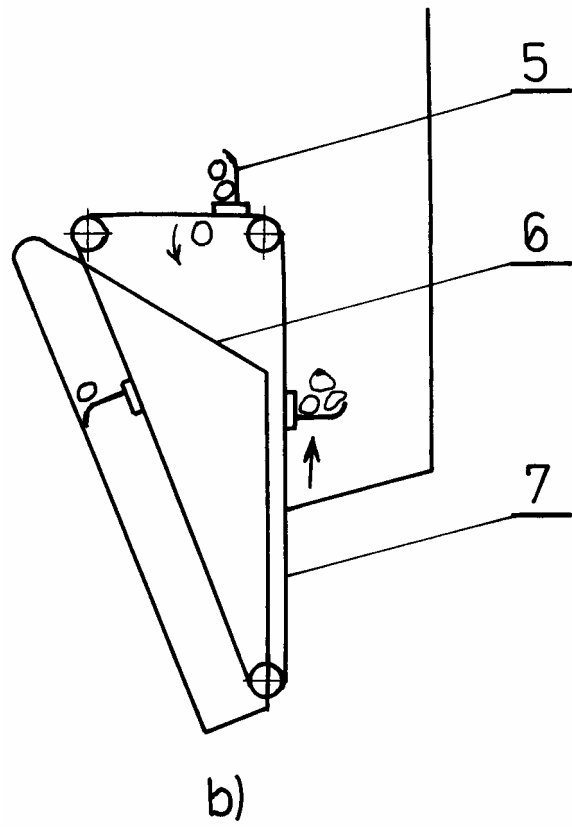
Sazeč brambor s kotoučovým sázecím mechanismem.

1-naorávací radlice, 2-kolo, 3-zásobník, 4-sázecí kotouč, 5-zaorávací radlice

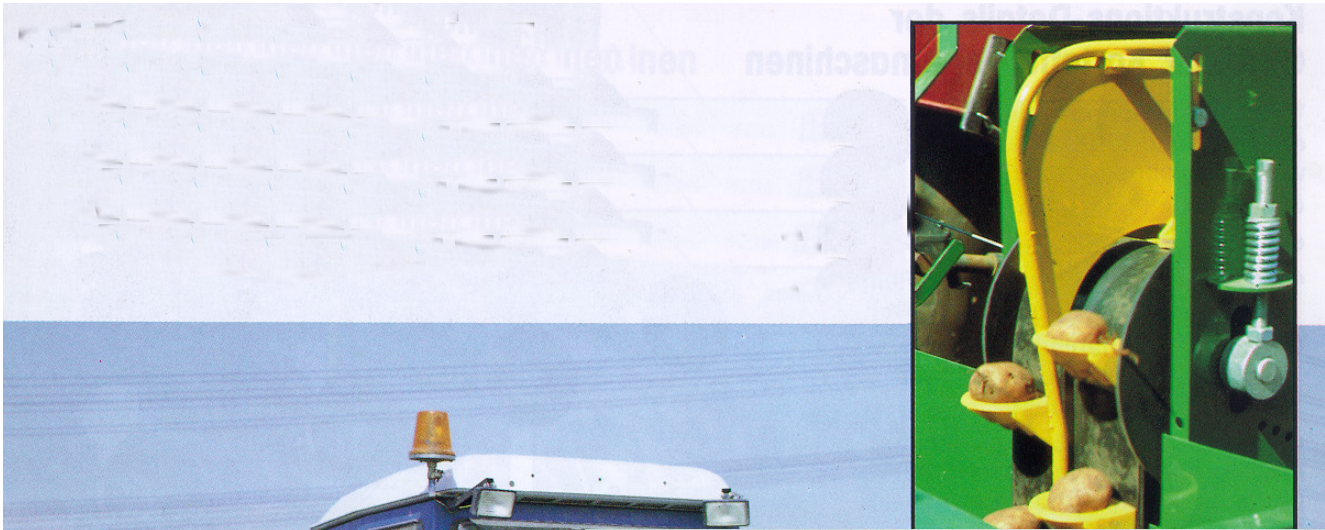

Sázecí mechanismus s vodorovným řemenovým dopravníkem

1-sázecí dopravník, 2-řemenový dopravník, 3-výkyvná zárážka, 4-spínač

Děkuji za pozornost

